

In Nederland wordt de zorgverlening door beroepsbeoefenaren geregeld door de Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg (Wet BIG). Deze brochure is bedoeld voor iedereen die hier meer over wil weten.

Het doel van de Wet BIG is de kwaliteit van de beroepsuitoefening bevorderen en bewaken, en de patiënt beschermen tegen ondeskundig en onzorgvuldig handelen door beroepsbeoefenaren. Hoe de Wet BIG hier voorwaarden voor schept, welke beroepen wettelijk geregeld zijn en wat dat betekent is het voornaamste onderwerp van het eerste gedeelte van deze brochure. Voor een aantal van de geregelde beroepen is een register ingesteld: het BIG-register. In het tweede gedeelte komen registratie in het BIG-register en het verstrekken van informatie uit het BIG-register aan de orde. Tot slot zijn de contactgegevens opgenomen van de belangrijkste Nederlandse instanties die zich bezighouden met erkenning en registratie van beroepsbeoefenaren in de Nederlandse gezondheidszorg.

Patiënten hebben de vrijheid om hun hulpverlener zelf te kiezen. Zij kunnen zowel in het reguliere als het alternatieve circuit terecht bij degene van wie zij de beste hulp verwachten. In principe mag iedereen handelingen op het gebied van de individuele gezondheidszorg verrichten, ook geneeskundige handelingen. Wel noemt de Wet BIG een aantal voorbehouden handelingen en is het toebrengen van schade aan iemands gezondheid strafbaar. Bovendien geldt voor een beperkt aantal beroepen titelbescherming en tuchtrecht. Op een aantal van deze zaken wordt hieronder nader ingegaan.

Voorbehouden handelingen

De bevoegdheidsregeling voorbehouden handelingen geeft onder voorwaarden alle beroepsbeoefenaren de mogelijkheid in opdracht van een arts, tandarts of verloskundige een voorbehouden handeling uit te voeren.

Artsen hebben op grond van de Wet BIG zelfstandige bevoegdheid. Als zij bekwaam zijn mogen zij op eigen gezag een indicatie stellen en een voorbehouden handeling uitvoeren. Onder bepaalde voorwaarden mogen zij een opdracht geven aan een niet zelfstandig bevoegde om de voorbehouden handeling uit te voeren.

Ook tandartsen en verloskundigen zijn zelfstandig bevoegd bepaalde voorbehouden handelingen te verrichten als zij bekwaam zijn. De handelingen moeten wel binnen het in de Wet BIG omschreven deskundigheidsgebied liggen. Verpleegkundigen, ambulanceverpleegkundigen en mondhygiënist komen in aanmerking voor de regeling van functionele zelfstandigheid. Deze regeling houdt in dat zij in opdracht van een arts, tandarts of verloskundige zelfstandig

voorbehouden handelingen mogen uitvoeren zonder dat de opdrachtgever toezicht houdt en de mogelijkheid heeft om tussenbeide te komen. Voorwaarde is dat de beroepsbeoefenaar bekwaam is. Alle overige beroepsbeoefenaren mogen weliswaar in opdracht van een arts, tandarts of verloskundige voorbehouden handelingen uitvoeren, maar de opdrachtgever moet de gelegenheid hebben toezicht te houden en de mogelijkheid hebben om als het nodig is tussenbeide te komen. Ook hier geldt dat de opdrachtgever de uitvoerder bekwaam moet vinden en dat de uitvoerder zichzelf bekwaam moet achten de handeling met succes uit te voeren.

Wettelijk geregelde beroepen

Daarbij regelt de Wet BIG het deskundigheidsgebied en de opleidingseisen van een aantal beroepen op het gebied van de individuele gezondheidszorg. Wie een wettelijk geregeld beroep uitoefent, mag een beschermde beroeps- of opleidingstitel voeren. Diegene moet wel voldoen aan een aantal wettelijke eisen. De belangrijkste eisen die de wet stelt hebben betrekking op de opleiding. Met het voeren van een beschermde titel geeft de beroepsbeoefenaar aan deskundig te zijn op een bepaald gebied van de gezondheidszorg.

De Wet BIG maakt een onderscheid bij het regelen van de verschillende beroepen. Er zijn twee regelingen: de 'zware' regeling in artikel 3 waarin naast de vastgestelde opleidingseisen en deskundigheidsgebied voor de beroepsbeoefenaren ook een wettelijk verplichte registratie en tuchtrecht gelden, en de 'lichte' regeling in artikel 34 waarin alleen de opleidingseisen en het deskundigheidsgebied geregeld zijn.

Voor de artikel 3-beroepen is een register ingesteld: het BIG-register. Het BIG-register is een uitvoeringsorganisatie van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS). Alleen geregistreerde personen mogen de beroepstitel voeren en alleen voor hen geldt een wettelijk tuchtrecht.

In artikel 3 van de Wet BIG worden acht beroepsgroepen genoemd:

- apotheker
- arts
- fysiotherapeut
- gezondheidszorgpsycholoog
- psychotherapeut
- tandarts
- verloskundige
- verpleegkundige

Beroepsbeoefenaren met een artikel 3-beroep en een buitenlands diploma kunnen onder bepaalde voorwaarden ook opgenomen worden in het BIG-register. Alleen dan mogen zij in Nederland de beroepstitel voeren en kunnen zij aanspraak maken op de rechten en plichten die met de titel samenhangen. In het onderdeel van deze brochure over het BIG-register wordt nader op deze voorwaarden ingegaan.

De artikel 34 beroepen zijn in een algemene maatregel van bestuur geregeld. Hierin staan de deskundigheidsgebieden en opleidingseisen van het beroep omschreven. Wie een diploma heeft dat aan de eisen voldoet, heeft recht op het voeren van de beschermde opleidingstitel. Een dergelijke titel geeft aan dat de drager deskundig is op een bepaald terrein van de gezondheidszorg. Voor artikel 34 beroepen bestaat géén wettelijk register.

Krachtens artikel 34 van de Wet BIG zijn de volgende beroepsgroepen geregeld:

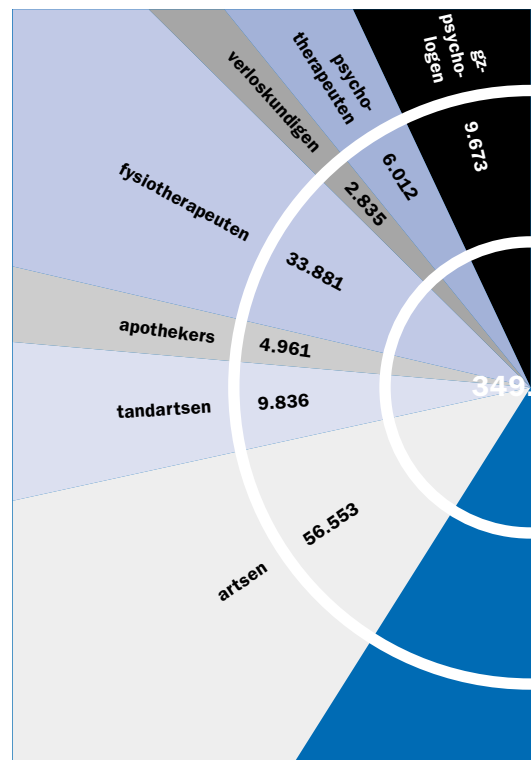
- apothekersassistent
- diëtist
- ergotherapeut
- huidtherapeut
- logopedist
- mondhygiënist
- oefentherapeut Cesar
- oefentherapeut Mensendieck
- orthoptist
- optometrist
- podotherapeut
- radiotherapeutisch laborant
- radiodiagnostisch laborant
- tandprotheticus
- verzorgende in de individuele gezondheidszorg (VIG-er)

Beroepsbeoefenaren met een artikel 34 beroep, die het diploma buiten Nederland hebben behaald, kunnen een verklaring van vakbekwaamheid aanvragen. Pas wanneer zij een verklaring van vakbekwaamheid van een artikel 34 beroep hebben ontvangen mogen zij in Nederland de wettelijk beschermde opleidingstitel voeren. Het Verwijspunt Buitenslands Gediplomeerden Volksgezondheid (zie contactgegevens), geeft informatie over het aanvragen van een vakbekwaamheidsverklaring.

Het BIG-register is een actueel register dat apothekers, artsen, fysiotherapeuten, gezondheidszorgpsychologen, psychotherapeuten, tandartsen, verloskundigen en verpleegkundigen registreert en eventuele beperkingen in hun bevoegdheid vastlegt. Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) is eindverantwoordelijk voor de registratie, de registratie wordt uitgevoerd door het BIG-register.

Alleen geregistreerde personen mogen de wettelijk beschermde beroepstitel voeren en alleen zij kunnen aanspraak maken op de bevoegdheden die met de titel samenhangen. Registratie vindt niet automatisch plaats. Beroepsbeoefenaren moeten een verzoek tot inschrijving indienen bij het BIG-register. Zij kunnen alleen ingeschreven worden als zij hebben voldaan aan alle wettelijk vastgestelde voorwaarden. De belangrijkste voorwaarde betreft de opleiding. Een beroepsbeoefenaar moet voldoen aan de wettelijk vastgestelde opleidingseisen. Het is de taak van het BIG-register om er voor te zorgen dat alleen beroepsbeoefenaren met de juiste diploma's in het wettelijk register worden ingeschreven. Het BIG-register doet er alles aan om de kwaliteit van het register te waarborgen. Dit onder meer door nauw samen te werken met de opleidingsinstellingen en met organisaties die expertise hebben in fraudeherkenning. Ook worden de benodigde, hoge eisen gesteld aan de te overleggen formele documenten zoals diploma's. Bij geconstateerde fraude doet het BIG-register te allen tijde aangifte bij de politie van valsheid in geschrifte.

Naast de opleidingseisen stelt de wet onder andere dat aan de aanvrager een inschrijfgeld moet worden gevraagd. Het inschrijfgeld bedraagt € 59,00.

Specialismen

Het BIG-register beoordeelt het basisdiploma. Een basisdiploma dat voldoet aan de wettelijk vastgestelde eisen geeft toegang tot het BIG-register. Specialistendiploma's worden niet door het BIG-register beoordeeld. Wettelijk erkende specialismen worden wel in het BIG-register bij de registratie van het basisberoep aangetekend. Op dit moment zijn alleen specialismen van apothekers, artsen en tandartsen wettelijk erkend. Voor de specialismen van de overige beroepen is dit (nog) niet het geval.

De specialisten ontlenen hun bevoegdheid aan de erkenning door de specialisten registratie commissies (zie contactgegevens). De specialisten registratiecommissies (SRC's) van de Koninklijke Nederlandse Maatschappij ter bevordering der Pharmacie (KNMP), de Koninklijke Nederlandse Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst (KNMG) en de Nederlandse Maatschappij tot bevordering der Tandheelkunde (NMT), de representatieve

beroepsverenigingen voor respectievelijk apothekers, artsen en tandartsen, beoordelen of een beroepsbeoefenaar voor erkenning als specialist in aanmerking komt. Voorwaarde voor opname in één van de specialistenregisters is dat de beroepsbeoefenaar met het basisberoep in het BIG-register is opgenomen.

Na erkenning door een specialistenregistratie commissie wordt het specialisme in het BIG-register aangekend. Het BIG-register en de specialistenregistratie commissies werken nauw samen. De commissies brengen het BIG-register op de hoogte van erkenningen en doorhalingen van specialismen en het BIG-register informeert hen over uitspraken ten aanzien van de bevoegdheid van de specialisten.

Periodieke registratie

Het BIG-register is meer dan een diploma-register. Het is niet: eens ingeschreven,

altijd ingeschreven. Wie in het register wil blijven, zal moeten zorgen dat het niveau van zijn kennis en vaardigheden op peil blijft. De voorgenomen verplichte periodieke registratie voor alle acht registerberoepen is dan ook een belangrijk onderdeel van de Wet BIG. Deze periodieke registratie zal waarschijnlijk eens in de vijf jaar plaatsvinden. Er zal dan worden getoetst of de kennis en vaardigheden van de ingeschrevenen in het BIG-register zich nog op het minimaal vereiste niveau bevinden. Hoe de periodieke registratiecriteria nader zullen worden ingevuld, is nog niet bekend. Ook is het moment van de eerste periodieke registratieronde nog niet definitief vastgesteld. Zoals al eerder gezegd is het BIG-register een actueel register. Dat betekent dat de actuele stand van zaken betreffende de bevoegdheid van een beroepsbeoefenaar van belang is. In het BIG-register wordt niet geregistreerd of en waar een beroepsbeoefenaar op een bepaald moment werkzaam is. Wel of de beroepsbeoefenaar bevoegd is om aanspraak te maken op de rechten en plichten die met het beroep samenhangen.

Openbare informatie

Het BIG-register is een bron van informatie. Informatie die direct met de beroepsuitoefening te maken heeft is openbaar. Overige persoonlijke gegevens zijn beschermd en worden niet verstrekt. Op het BIG-register is de Wet bescherming persoonsgegevens van toepassing.

- of iemand in ingeschreven en met welk basisberoep;
- onder welk BIG-inschrijfnummer iemand is ingeschreven;
- of een wettelijk erkend specialisme op het basisberoep is aangetekend en welk specialisme;
- of de inschrijving van een persoon geschorst is en voor hoelang;
- of een ingeschrevene gedeeltelijk ontzegd is van de bevoegdheid het beroep uit te oefenen, om welke handelingen het gaat en voor hoelang;
- of aan een ingeschrevene voorwaarden zijn gesteld die een beperking inhouden op de beroepsbeoefening, welke dat zijn en voor hoelang.

Maatregelen

Een hulpverlener moet zorgvuldig te werk gaan. Gebeurt dit niet dan leidt dit mogelijk tot de aantekening van een maatregel ten aanzien van de beroepsuitoefening in het BIG-register, of zelfs tot doorhaling van de inschrijving. Het BIG-register is een actueel register. Informatie over maatregelen uit het verleden is niet openbaar.

Aangetekend worden uitspraken op grond van tuchtmaatregelen, maatregelen wegens ongeschiktheid en strafrechtelijke of civiele uitspraken. Het betreft alleen die uitspraken die mogelijk gevolgen hebben voor de beroepsuitoefening. Waarschuwingen, berispingen en boetes worden niet in het BIG-register aangetekend.

Er zijn verschillende soorten maatregelen mogelijk. In het uiterste geval wordt de registratie doorgehaald. Het is de beroepsbeoefenaar dan verboden nog langer zijn titel te voeren en hij verliest de aan de titel verbonden rechten.

De registratie van de beroepsbeoefenaar kan ook, voor maximaal één jaar,

geschorst worden. In dat geval verliest hij gedurende die periode zijn titel en de daaraan verbonden rechten. Soms wordt een schorsing voorwaardelijk, met een proeftijd van maximaal twee jaar, opgelegd. De schorsing wordt dan alleen van kracht als de beroepsbeoefenaar binnen de genoemde proeftijd niet aan de voorwaarden voldoet. Tot slot is er ook de mogelijkheid dat er beperkende voorwaarden worden gesteld aan het mogen uitoefenen van het beroep, tijdelijk of voor het leven.

Buitenlandse diplomahouders

Wie met een buitenlands diploma in de Nederlandse gezondheidszorg wil werken, moet voldoen aan de kwaliteitseisen die de Nederlandse overheid daaraan stelt. Apothekers, artsen, fysiotherapeuten, gezondheidszorgpsychologen, psychotherapeuten, tandartsen, verloskundigen en verpleegkundigen die in Nederland de beroepstitel willen voeren en aanspraak willen maken op de bevoegdheden die met de titel samenhangen, moeten zich laten registreren in het BIG-register.

Diegenen die in het bezit zijn van een diploma dat vermeld staat in de 'Regeling aanwijzing buitenlandse diploma's gezondheidszorg', hebben een zogenaamd 'aangewezen' diploma. Zij hebben dezelfde rechten op inschrijving in het BIG-register als iemand die een overeenkomstig Nederlands diploma heeft. De regeling vermeldt diploma's of getuigschriften van opleidingen tot de beroepen van arts, tandarts, apotheker, fysiotherapeut, verloskundige en verpleegkundige. De lijst aangewezen diploma's is te downloaden via de website www.bigregister.nl (onder publicaties) of aan te vragen via het BIG-register (zie contactgegevens).

Wie in het bezit is van een diploma dat vermeld staat in deze regeling, kan

contact opnemen met het BIG-register om zich te laten inschrijven. Als extra voorwaarde voor registratie geldt dat de beroepsbeoefenaar de nationaliteit moet bezitten van één van de lidstaten van de Europese Economische Ruimte (EER: de landen van de Europese Unie plus IJsland, Liechtenstein en Noorwegen), of Zwitserland.

Beroepsbeoefenaren die niet in het bezit zijn van een aangewezen diploma, of die wel een aangewezen diploma hebben, maar niet in het bezit zijn van de nationaliteit van één van de EER-lidstaten of Zwitserland, hebben een verklaring van vakbekwaamheid nodig om zich in het BIG-register te kunnen laten inschrijven

Heeft een beroepsbeoefenaar een verklaring van vakbekwaamheid voor een artikel 3 beroep aangevraagd, dan zijn er diverse mogelijkheden:

- Bij een gelijkwaardige vakbekwaamheid is inschrijving in het BIG-register zonder meer mogelijk. Dit is de zogenaamde ongeclausuleerde inschrijving.
- Bij een vakbekwaamheid die nagenoeg gelijkwaardig is, kan iemand zich alleen geclausuleerd laten inschrijven in het BIG-register. In de clause is omschreven wat de beperkingen zijn en voor welke periode de beroepsbeoefenaar geclausuleerd is ingeschreven.
- Een vakbekwaamheid die niet gelijkwaardig is, sluit inschrijving in het BIG-register uit.

Voor meer informatie over het aanvragen van een verklaring van vakbekwaamheid kunnen beroepsbeoefenaren contact opnemen met het Verwijspunt Buitenlands Gediplomeerden Volksgezondheid (zie contactgegevens). Het hebben van een vakbekwaamheidsverklaring of BIG-registratie alleen is niet de enige voorwaarde om te kunnen werken in de Nederlandse gezondheidszorg. Het Verwijspunt geeft informatie over erkenningsprocedures, werk- en verblijfsvergunningen, inburgerings- en taalcursussen en wijzen de weg naar de verschillende instanties waar buitenlandse beroepsbeoefenaren mee te maken kunnen krijgen.

**Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn
en Sport (VWS)**

Postadres:

Postbus 20350
2500 EJ Den Haag
Nederland

Telefoon:

+ 31 (0)70 340 7911

BIG-register

Postadres:

Postbus 16114
2500 BC Den Haag
Nederland

Website:

www.bigregister.nl

E-mail:

info@bigregister.nl

Telefoon vanuit Nederland:

0900 899 8225

Telefoon vanuit het buitenland:

+31 (0)70 340 6600

Fax:

+31 (0)70 340 5339

Verwijspunt

Postadres:

Postbus 16114
2500 BVC Den Haag
Nederland

Website:

www.verwijspunt.nl

E-mail:

info@verwijspunt.nl

Telefoon:

+ 31 (0)70 340 6200

Fax:

+ 31 (0)70 340 5966

**Koninklijke Nederlandse Maatschappij
tot bevordering der Geneeskunst (KNMG)**

Postadres:

Postbus 20051
3502 LB Utrecht
Nederland

Website:

www.artsennet.nl

E-mail:

communicatie@fed.knmg.nl

Telefoon:

+ 31 (0)30 282 3911

Fax:

+ 31 (0)30 282 3326

**Medisch Specialisten Registratie
Commissie (MSRC)**

Postadres:

Postbus 20051
3502 LB Utrecht
Nederland

E-mail:

msrc@fed.knmg.nl

Telefoon:

+ 31 (0)30 282 3244

**Huisarts en Verpleeghuisarts Registratie
Commissie (HVRC)**

Postadres:

Postbus 20051
3502 LB Utrecht
Nederland

E-mail:

hvrc@fed.knmg.nl

Telefoon:

+ 31 (0)30 282 3358

**Sociaal-Geneskundigen Registratie
Commissie (SGRC)**

Postadres:

Postbus 20051
3502 LB Utrecht
Nederland

E-mail:

sgrc@fed.knmg.nl

Telefoon:

+ 31 (0)30 282 3277

**Nederlandse Maatschappij tot
bevordering der Tandheelkunde (NMT)
Specialisten Registratie Commissie**

Postadres:

Postbus 2000
3430 CA Nieuwegein
Nederland

Website:

www.nmt.nl

E-mail:

nmt@nmt.nl

Telefoon:

+ 31 (0)30 607 6276

Fax:

+ 31 (0)30 604 8994

**Koninklijke Nederlandse Maatschappij
tot bevordering der Pharmacie (KNMP)
Specialisten Registratie Commissie**

Postadres:

Postbus 30460
2500 GL Den Haag
Nederland

Website:

www.knmp.nl

E-mail:

communicatie@knmp.nl

Telefoon:

+ 31 (0)70 373 7373

Fax:

+ 31 (0)70 310 6530